

LEEFMILIEU BRUSSEL

[C – 2024/004461]

**Afwijking op de ordonnantie van 1 maart 2012
betreffende het natuurbehoud**

Betreft: Afwijking op artikel 68 § 1, 5° en 6° van de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud (hierna ‘de ordonnantie’ genoemd) om het braakliggende terrein Stephenson om te vormen tot een groene ruimte in het kader van de herinrichting van het Stephensonplein te 1030 Schaarbeek;

AANHEF:

Overwegende de twee aanvragen van 9 januari 2024 waarbij de gemeente Schaarbeek, gelegen aan het Collignonplein te 1030 Schaarbeek, en hier vertegenwoordigd door mevrouw Sara Garcia, een afwijking vraagt op artikel 68, § 1, 5° en 6° van de ordonnantie om het braakliggend terrein Stephenson om te vormen tot een groene ruimte in het kader van de herinrichting van het Stephensonplein te 1030 Schaarbeek;

Gelet op de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud, meer in het bijzonder haar artikelen 68 § 1, vijfde, zesde en zevende lid, 68 § 2, eerste lid, 70 § 2, eerste lid, 83 en 84;

Gelet op het feit dat op 1 maart 2024 de Brusselse Hoge Raad voor natuurbehoud twee ongunstige adviezen heeft afgeleverd;

Overwegende dat de boomsoorten die in de aanvraag voor een afwijking worden genoemd niet behoren tot de soorten die worden beschermd door de ordonnantie en er niet is verduidelijkt dat de afwijking beschermde plantensoorten zou omvatten;

Overwegende dat de aanvraagperiode loopt van 1 januari 2025 tot 30 juni 2026;

Overwegende dat de aanvraag voor een afwijking uitdrukkelijk aangeeft dat het kappen van de bomen niet zal plaatsvinden tijdens de nestperiode;

Overwegende dat de kapaanvraag bijgevolg niet nodig is om een boom te vellen zonder habitat of beschermde diersoort buiten de nestperiode;

Overwegende dat de andere aanvraag voor een afwijking niet specifiek het vangen en de verplaatsing van de eikelmuis tot doel heeft;

Overwegende dat deze aanvraag de verstoring van de eikelmuis en de vernietiging van zijn habitat tot doel heeft, maar slechts tijdelijk;

Overwegende dat het herinrichtingsproject van het park een erg positief project is voor de wijk, ook op sociaal vlak, aangezien uitgestrekte groene ruimten momenteel volledig afwezig zijn in de stedelijke structuur van deze wijk van Schaarbeek;

Overwegende dat de nesten voor de eikelmuis te laat zijn geplaatst (oktober 2023), waardoor deze er niet in heeft kunnen overwinteren en het bijgevolg onmogelijk is om de aanwezigheid van de eikelmuis te controleren op het moment dat hij uit zijn winterslaap ontwaakt, wat gewoonlijk eind maart 2024 gebeurt;

Overwegende dat de werkzaamheden voor het vellen van de bomen niet voor 15 augustus 2025 zullen beginnen, waardoor er voldoende tijd overblijft om de aanwezigheid van de eikelmuis te controleren;

Overwegende dat er dus voldoende tijd zal zijn om de eikelmuis voor, tijdens en na het project te monitoren;

Overwegende dat contact opnemen met Infrabel, die de naburige site beheert, om oplossingen te zoeken een uitstekend initiatief is, maar geen garantie biedt dat gunstige habitats in de toekomst behouden zullen blijven;

Overwegende dat de projectlocatie in ieder geval geschikte habitats voor de eikelmuis moet bieden om de staat van instandhouding van de soort te handhaven of zelfs te verbeteren;

Overwegende dat de maatregel direct noch indirect nadelig is voor het behoud of herstel in een gunstige staat van instandhouding van de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied omwille van de voorwaarden van de onderhavige afwijking;

Overwegende de beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om invasieve soorten te beheren;

Overwegende dat deze aanvraag voor een afwijking van groot openbaar belang is, ook van sociale aard, aangezien uitgestrekte groene ruimten momenteel volledig ontbreken in de stedelijke structuur van deze wijk van Schaarbeek;

Overwegende dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat om de nagestreefde doelstellingen te bereiken, namelijk de heraanleg van het braakliggende terrein Stephenson tot groene ruimte zonder de habitat van de eikelmuis te verstoren of er schade aan te berokkenen;

BESLISSING:

Leefmilieu Brussel-BIM keurt de volgende afwijkingen goed, mits de onderstaande voorwaarden in acht worden genomen:

- artikel 68, § 1, 5° van de ordonnantie: opzettelijk of doelbewust hun habitats, schuil-, voortplantings- en rustplaatsen te vernietigen of te beschadigen;

- artikel 68, § 1, 6° van de ordonnantie: ze opzettelijk of doelbewust te verstoren, vooral tijdens de voortplantingsperiode, de periode waarin de jongen afhankelijk zijn en de overwinteringsperiode;

Op het Stephensonplein en het braakliggende terrein Stephenson

Deze afwijking wordt toegekend aan de gemeente Schaarbeek. Deze beslissing is individueel, persoonlijk en niet-overdraagbaar. Deze beslissing moet tijdens elke controle kunnen worden voorgelegd.

Voorwaarden :

Betrokken dier- en/of plantensoort(en): *Elomys quercinus* - eikelmuis.

Periode waarvoor de afwijking wordt toegestaan: 1 januari 2025 tot 30 juni 2026;

Plaats waar de afwijking kan worden uitgeoefend: Stephensonplein en het braakliggende terrein Stephenson

Gebruikte middelen, installaties en methodes:

- Kappen van bomen buiten het nestseizoen met controle van de aanwezigheid van beschermde soorten en specifiek de eikelmuis vooraleer de kap wordt gestart;

- Na de kap de bomen één week op de site achterlaten om eventuele exemplaren de kans te geven om de site te verlaten;

- Behouden van dood hout in het park omwille van de kwaliteit van de biodiversiteit;

- Vangen en verplaatsen is niet toegestaan, met uitzondering van een toevallige ontdekking tijdens de werken. In dat geval is artikel 68, § 2, 1° van de ordonnantie van toepassing.

Bijzondere voorwaarden:

- over de hele lengte van het braakliggende terrein Stephenson, permanent behoud van een habitat die de verbinding, voedsel en onderdak biedt aan de eikelmuis (indien mogelijk hoofdzakelijk bestaande uit braamstruiken en struiken), zowel tijdens als na de werken, om een verbindingscorridor te behouden voor de verplaatsingen van de eikelmuis;
- het planten van vruchtdragende soorten;
- installatie en onderhoud van nesten voor de soort;
- deze habitats zullen worden verwezenlijkt onder toezicht van een ecoloog met een goede kennis van de eikelmuis;
- monitoring van de eikelmuis op de site voor, tijdens en na de werken;
- de resultaten van de monitoring samen met het bestek aan Leefmilieu Brussel bezorgen vóór de start van de werkzaamheden;
- Leefmilieu Brussel op de hoogte brengen van de voortgang van de werkzaamheden zodat deze indien nodig kunnen worden opgevolgd;
- de eindresultaten betreffende de eikelmuis, na voltooiing van het project, voorleggen aan Leefmilieu Brussel, samen met een 'as built'-plan van de voorzieningen voor de soort;
- een beheersplan op lange termijn opstellen voor het behoud van de habitat van de eikelmuis op de site, gevalideerd door de gemeente Schaarbeek.

Voorwaarden om een eventueel risico te beperken : /

Bijkomende limieten van toepassing op de middelen, installaties en methodes die gebruikt mogen worden: /

Instantie die bevoegd is om te verklaren dat aan de vereiste voorwaarden werd voldaan: Leefmilieu Brussel.

Controle :

Leefmilieu Brussel is bevoegd om de naleving van de voorwaarden van deze afwijking te controleren en te bepalen of aan alle vereiste voorwaarden voldaan is.

De begunstigde van de afwijking dient bij Leefmilieu Brussel een verslag in over de uitvoering van deze afwijking en dat binnen een termijn van 3 maanden, te tellen vanaf de volledige uitvoering van de toegestane afwijking. Dit verslag in Excel-bestand bevat de benaming en het exacte aantal beschermde soorten, waaronder de eikelmuis, die waargenomen zouden zijn.

Beroep

Bij betwisting van deze beslissing kan beroep worden aangetekend bij het Milieucollege, C.C.N. – Kunstberg 10-13, 1000 Brussel, overeenkomstig artikel 89, § 1 van de ordonnantie. U beschikt over een termijn van 30 dagen, te tellen vanaf deze kennisgeving, om via aangetekend schrijven beroep aan te tekenen.

Benoit Willocx,
Directeur - Diensthoofd

Barbara DEWULF,
Adjunct-Directrice-generaal